EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 19.6.2024
COM(2024) 610 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Francije

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 610 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomskih in socialnih politikah, politikah zaposlovanja ter strukturnih in proračunskih politikah Francije

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97[1] in zlasti člena 3(3) Uredbe;

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[2] ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta[3], s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja državam članicam finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira EU. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra pripomore k doseganju gospodarskega in socialnega okrevanja ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v EU ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic.

---

1 UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 UL L 306, 23.11.2011, str. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) Cilj uredbe REPowerEU[4], sprejete 27. februarja 2023, je odpraviti odvisnost EU od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bi pripomoglo k doseganju energetske varnosti in diverzifikaciji oskrbe EU z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energijsko učinkovitost. Francija je v svoj nacionalni načrt za okrevanje in odpornost dodala novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje načrta REPowerEU.

(3) Komisija je 16. marca 2023 objavila sporočilo Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030[5], da bi prispevala k odločitvam politike in ustvarila okvirne pogoje za povečanje rasti. V sporočilu je konkurenčnost opredeljena glede na devet dejavnikov, ki se medsebojno krepijo. Med temi dejavniki reforme in naložbe na področju dostopa do zasebnega kapitala, raziskav in inovacij, izobraževanja in spretnosti ter enotnega trga izstopajo kot najpomembnejše prednostne naloge politike za reševanje sedanjih izzivov glede produktivnosti ter za krepitev dolgoročne konkurenčnosti EU in njenih držav članic. Komisija je 14. februarja 2024 to sporočilo dopolnila z letnim poročilom o enotnem trgu in konkurenčnosti[6]. V poročilu so podrobno opisane konkurenčne prednosti in izzivi evropskega enotnega trga, pri čemer se spremlja letni razvoj glede na devet dejavnikov konkurenčnosti.

(4) Komisija je 21. novembra 2023 sprejela Letni pregled trajnostne rasti 2024[7], ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2024. Evropski svet je 22. marca 2024 potrdil prednostne naloge iz pregleda v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 21. novembra 2023 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024, v katerem je Francijo opredelila kot eno od držav članic, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih lahko prizadela, ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Francije za leto 2024. Komisija je sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, ki ga je Svet sprejel 12. aprila 2024, ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2024, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic ter ki ga je Svet sprejel 11. marca 2024.

(5) 30. aprila 2024 je začel veljati novi okvir ekonomskega upravljanja EU. Okvir vključuje novo uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2024/1263 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97. Vključuje tudi spremenjeno Uredbo (ES) št. 1467/97 o izvajanju postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in spremenjeno Direktivo 2011/85/EU o proračunskih okvirih držav članic[8]. Cilj novega

---

4 Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Uredba Sveta (EU) 2024/1264 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) in Direktiva Sveta (EU) 2024/1265 z dne 29. aprila 2024 o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

okvira je s postopno konsolidacijo javnih financ ter reformami in naložbami doseči vzdržnost javnega dolga ter trajnostno in vključujočo rast. Okvir spodbuja nacionalno odgovornost in je usmerjen bolj srednjeročno, hkrati pa je izvrševanje učinkovitejše in doslednejše. Vsaka država članica bi morala Svetu in Komisiji predložiti nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrti vsebujejo fiskalne, reformne in naložbene zaveze države članice, ki zajemajo obdobje načrtovanja štirih ali petih let, odvisno od rednega trajanja nacionalnega zakonodajnega obdobja. Pot gibanja očiščenih odhodkov[9] v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih bi morala biti skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2024/1263, vključno z zahtevami, da se začne dolg sektorja država najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej zmanjšuje ali pa ostane na preudarni ravni pod 60 % BDP ter da se javnofinančni primanjkljaj srednjeročno zmanjša pod referenčno vrednost 3 % BDP in/ali ohranja pod to vrednostjo. Kadar se država članica zaveže ustreznemu sklopu reform in naložb v skladu z merili iz Uredbe (EU) št. 2024/1263, se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta. V podporo pripravi teh načrtov naj bi Komisija [21. junija] 2024 državam članicam zagotovila smernice o vsebini načrtov in nadaljnjih letnih poročil o napredku, ki jih bodo morale predložiti, ter jim v skladu s členom 5 Uredbe (EU) 2024/1263 posredovala tehnične smernice o fiskalnih prilagoditvah (referenčne smeri in tehnične informacije, kjer je to ustrezno). Države članice bi morale svoje srednjeročne fiskalno-strukturne načrte predložiti do 20. septembra 2024, razen če se država članica in Komisija dogovorita o razumnem podaljšanju tega roka. Države članice bi morale zagotoviti sodelovanje svojih nacionalnih parlamentov ter posvetovanje z neodvisnimi fiskalnimi institucijami, socialnimi partnerji in drugimi nacionalnimi deležniki, kot je ustrezno.

(6) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2024 nadalje razvija v skladu z izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost. Za izpolnjevanje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra je še vedno bistveno, da se v celoti izvajajo načrti za okrevanje in odpornost, saj prispevajo k učinkoviti obravnavi vseh ali znatnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v zadnjih letih. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020, 2022 in 2023 ostajajo enako relevantna tudi za načrte za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(7) Francija je 28. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Francijo[10], ki je bil spremenjen 14. julija 2023 v skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2021/241 zaradi posodobitve najvišjega finančnega

---

9 Očiščeni odhodki, kot so opredeljeni v členu 2 Uredbe Sveta (EU) 2024/1263 z dne 29. aprila 2024 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Očiščeni odhodki pomenijo javnofinančne odhodke brez (i) odhodkov za obresti, (ii) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (iii) odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, (iv) nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, (v) cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter (vi) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

10 Izvedbeni sklep Sveta z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Francijo (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

prispevka za nepovratno finančno podporo in vključitve poglavja REPowerEU[11]. Izplačilo obrokov je pogojeno s sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, da je Francija zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Predpostavlja se, da so mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjeni, če zadevna država članica ni razveljavila ukrepov.

(8) Francija je 2. maja 2024 predložila nacionalni reformni program za leto 2024 in program stabilnosti za leto 2024 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2024 odraža tudi polletno poročanje Francije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(9) Komisija je 19. junija 2024 objavila poročilo o državi za Francijo za leto 2024[12]. V njem je ocenila napredek Francije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2023, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Franciji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novimi in nastajajočimi izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Francije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev EU glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(10) Komisija je za Francijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011. Glavne ugotovitve ocene makroekonomskih ranljivosti za Francijo, ki so jo pripravile službe Komisije za namene navedene uredbe, so bile objavljene aprila 2024[13]. Komisija je 19. junija 2024 ugotovila, da v Franciji ne obstajajo več makroekonomska neravnotežja. Zlasti so ukrepi politike pomagali zmanjšati ranljivosti, ki so imele čezmejni pomen in so povezane s konkurenčnostjo v razmerah nizke rasti produktivnosti, vendar se morajo prizadevanja nadaljevati, ranljivosti, povezane z visokim javnim dolgom, pa ostajajo. Cenovna konkurenčnost se je od leta 2021 razvijala ugodno, deloma zaradi nižje inflacije kot v trgovinskih partnericah. Vendar so bili rezultati stroškovne konkurenčnosti mešani, saj so produktivnost dela zavirali začasni dejavniki po krizi zaradi COVID-19, vključno z vztrajnim kopičenjem delovne sile v nekaterih ključnih sektorjih, in politike za povečanje zaposlenosti. To je v zadnjih letih privedlo do močne rasti zaposlovanja. Pričakuje se, da se bosta produktivnost dela in konkurenčnost v prihodnje izboljšali, k čemur bodo prispevale načrtovane naložbe in reforme, ki bi morale podpreti razdolževanje. Dolg zasebnega sektorja se je med pandemijo izrazito povečal, vendar so ga spremljali dvig stopnje varčevanja gospodinjstev ter povečanje lastniškega kapitala in kopičenje likvidnostnih rezerv v podjetjih, ki se zdaj uporabljajo. Posojila za naložbe podjetij ostajajo dinamična kljub strožjim finančnim pogojem. Delež javnega dolga v BDP se je z okrevanjem BDP od leta 2021 nekoliko zmanjšal na nekaj več kot 110 % BDP v letu 2023. V letu 2024 naj bi ostal na splošno stabilen, v letu 2025 pa naj bi se ponovno povečal zaradi nadaljnjih velikih javnofinančnih primanjkljajev. Odziv politike na ugotovljene ranljivosti, povezane s konkurenčnostjo v razmerah nizke rasti produktivnosti, je bil na splošno ustrezen in bi moral podpirati rast produktivnosti v prihodnjih letih, vendar je treba prizadevanja nadaljevati. Izvajanje načrta za okrevanje

[11] Izvedbeni sklep Sveta z dne 14. julija 2023 o spremembi Izvedbenega sklepa z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Francijo (ST 11150/23; ST 11150/23).

[12] SWD(2024) 610 final.

[13] SWD(2024) 100 final.

in odpornost bo pomagalo nadalje obravnavati izzive na področju konkurenčnosti in hkrati izboljšalo rast produktivnosti. Čeprav so bili sprejeti ukrepi politike za okrepitev javnih financ, je očitno potrebnih več prizadevanj za zmanjšanje visokega javnega dolga. Reformirani Pakt za stabilnost in rast, vključno z uporabo postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, zagotavlja ustrezen in močan nadzorni mehanizem za obravnavanje tveganj za vzdržnost javnih financ.

(11) Na podlagi podatkov, ki jih je potrdil Eurostat[14], se je primanjkljaj sektorja država Francija povečal s 4,8 % BDP v letu 2022 na 5,5 % v letu 2023[15], dolg sektorja država pa se je zmanjšal s 111,9 % BDP konec leta 2022 na 110,6 % konec leta 2023. Kot je bilo napovedano v smernicah za fiskalno politiko za leto 2024[16], je Komisija v skladu z veljavnimi pravnimi določbami na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 izvedla prvi korak za začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Komisija je 19. junija 2024 sprejela poročilo na podlagi člena 126(3) PDEU[17]. V tem poročilu je bil ocenjen proračunski položaj Francije, ker je primanjkljaj sektorja država v letu 2023 presegel referenčno vrednost 3 % BDP. V poročilu je bilo ugotovljeno, da namerava Komisija glede na to oceno in ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora, ustanovljenega v skladu s členom 126(4) PDEU, julija predlagati začetek postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, tako da Svetu priporoči, naj sprejme sklep v skladu s členom 126(6) o ugotovitvi obstoja čezmernega primanjkljaja za Francijo.

(12) Svet je 12. julija 2022 Franciji priporočil[18], naj v letu 2023 zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejevanjem rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno rast potencialnega proizvoda[19], ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Hkrati je priporočil, naj bo Francija pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Franciji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije. Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost[20] v letu 2023 v razmerah visoke inflacije restriktivna in je znašala 0,5 % BDP. Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) je imela v letu 2023

---

14 Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2024.

15 Povečanje primanjkljaja v letu 2023 je bilo predvsem posledica znatnega izpada prihodkov in v manjši meri počasnejše rasti od pričakovane.

16 COM(2023) 141 final.

17 Poročilo Komisije, pripravljeno v skladu s členom 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (COM(2024) 598 final z dne 19. junija 2024).

18 Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Francije in mnenje Sveta o programu stabilnosti Francije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 79).

19 Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 je srednjeročna rast potencialnega proizvoda Francije v letu 2023 na podlagi 10-letne povprečne stopnje potencialne rasti in deflatorja BDP za leto 2023 nominalno ocenjena na 6,4 %.

20 Fiskalna naravnanost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Z njo se ocenjuje gospodarska spodbuda, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnanost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (in brez začasnih izrednih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19), vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije. Negativni (pozitivni) predznak kazalnika označuje ekspanzivno (restriktivno) fiskalno politiko.

restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,3 % BDP in je bila v skladu s priporočilom Sveta. Odhodki, ki se financirajo z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, so v letu 2023 znašali 0,4 % BDP. Nacionalno financirane naložbe so v letu 2023 znašale 4,1 % BDP, kar pomeni zvišanje za 0,1 odstotne točke v primerjavi z letom 2022. Francija je dodatne naložbe financirala iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU. Financirala je javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, na primer za razvoj in industrijsko uvajanje rešitev za obnovljivi in nizkoogljični vodik, inovacijske projekte na področju trajnostnih kmetijskih sistemov, reciklirane materiale, inovativne stavbe, digitalizacijo in razogljičenje mobilnosti ter naložbe za toplotno prenovo stavb, ki se delno financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU.

(13) Ključne projekcije iz programa stabilnosti za leto 2024 je mogoče povzeti, kot sledi. Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije, predvideva realno rast BDP v višini 1,0 % v letu 2024 in 1,4 % v letu 2025, inflacija po CPI pa naj bi v letu 2024 znašala 2,5 %, v letu 2025 pa 1,7 %. Primanjkljaj sektorja država naj bi se v letu 2024 zmanjšal na 5,1 % BDP in v letu 2025 na 4,1 % BDP, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 112,3 %, do konca leta 2025 pa na 113,1 %. Po letu 2025 naj bi se primanjkljaj sektorja država postopno zmanjšal na 3,6 % BDP v letu 2026 in 2,9 % BDP v letu 2027. Za saldo sektorja država se tako načrtuje, da bo v letu 2027 padel pod referenčno vrednost za primanjkljaj 3 % BDP. Dolg sektorja država kot odstotek BDP pa naj bi se po letu 2025 postopno zmanjšal na 112,9 % v letu 2026 in na 112,0 % v letu 2027.

(14) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi realni BDP v letu 2024 zrasel za 0,7 %, v letu 2025 pa za 1,3 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 2,5 % v letu 2024 in 2,0 % v letu 2025.

(15) V pomladanski napovedi Komisije 2024 je predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 5,3 % BDP v letu 2024, medtem ko naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP do konca leta 2024 povečal na 112,4 %. Zmanjšanje primanjkljaja v letu 2024 je predvsem posledica odprave večine nujnih ukrepov, povezanih z energijo, in 0,3 % prihrankov pri odhodkih, sprejetih februarja, ki jih je delno izravnalo napovedano povečanje plačil obresti na javni dolg na približno 2,0 % BDP, ki so ga spodbudila višje stopnje na nove izdaje. Poleg tega projekcija vključuje tudi učinek izrednega davka za proizvajalce energije in finančne dobičke v višini 0,1 % BDP. Povečanje deleža javnega dolga v BDP v letu 2024 odraža predvsem učinek visokega primarnega primanjkljaja in naraščajočih plačil obresti, medtem ko bi bil učinek zmanjšanja dolga, ki izhaja iz nominalne rasti, bolj zmeren kot v zadnjih letih. Glede na ocene Komisije naj bi bila fiskalna naravnanost v letu 2024 restriktivna in naj bi znašala 1,1 % BDP.

(16) Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost v letu 2024 financirali odhodki v višini 0,2 % BDP v primerjavi z 0,2 % BDP v letu 2023. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, bodo omogočili visokokakovostne naložbe in reforme za povečanje produktivnosti brez neposrednega učinka na saldo in dolg sektorja država Francije.

(17) Svet je 14. julija 2023 Franciji priporočil[21], naj zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja neto nacionalno financiranih primarnih

[21] Priporočilo Sveta z dne 14. julija 2023 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Francije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Francije za leto 2023 (UL C 312, 1.9.2023, str. 86).

odhodkov[22] v letu 2024 na največ 2,3 %. Države članice so bile pozvane, naj pri izvrševanju svojih proračunov za leto 2023 in pripravi osnutkov proračunskih načrtov / proračunov za leto 2024 upoštevajo, da bo Komisija na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 Svetu predlagala začetek postopkov v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi se nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki Francije v letu 2024 povečali za 1,8 %[23], kar je pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti. To je skladno s priporočilom Sveta.

(18) Poleg tega je Svet Franciji priporočil, naj v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da čim prej postopoma odpravi veljavne izredne energetske podporne ukrepe, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Svet je Franciji nadalje priporočil, naj, če bodo zaradi ponovnih zvišanj cen energije potrebni novi ali nadaljnji podporni ukrepi, zagotovi, da bodo ti usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da bodo ohranili spodbude za varčevanje z energijo. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 so neto proračunski stroški[24] izrednih energetskih podpornih ukrepov ocenjeni na 0,9 % BDP v letu 2023, v letu 2024 pa naj bi znašali 0,2 % ter v letu 2025 0,0 %. Zlasti se predvideva, da bo zgornja meja reguliranih cen električne energije, ki se izvaja z znižanjem domačega davka na končno porabo električne energije in neposrednimi subvencijami za nadomestilo dobaviteljem električne energije, ostala veljavna tudi v letu 2024. Če bi se povezani prihranki porabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja, kot je priporočil Svet, bi te projekcije pomenile fiskalno prilagoditev v višini 0,6 % BDP v letu 2024, nacionalno financirani očiščeni primarni odhodki[25] pa bi imeli v navedenem letu restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 1,0 % BDP. V letih 2023 in 2024 naj bi bili izredni energetski podporni ukrepi čim prej postopoma odpravljeni. To je skladno s priporočilom Sveta. Poleg tega naj bi se s tem povezani prihranki v celoti uporabili za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. To je prav tako skladno s priporočilom Sveta.

(19) Svet je Franciji poleg tega priporočil, naj ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda. Glede na pomladansko napoved Komisije 2024 naj bi nacionalno financirane javne naložbe v letu 2024 ostale stabilne in znašale 4,1 % BDP. To je skladno s priporočilom Sveta. Javnofinančni odhodki, ki se financirajo s prihodki iz skladov EU, vključno z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost, pa naj bi v letu 2024 ostali stabilni pri 0,4 % BDP.

---

22 Očiščeni primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez (i) diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) odhodkov za obresti, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

23 Pri tem se upoštevajo enkratni ukrepi v višini 0,0 % BDP v letu 2024 in –0,1 % BDP v letu 2023 v povezavi s sodbami Sodišča.

24 Številka predstavlja raven letnih proračunskih stroškov navedenih ukrepov, vključno s prihodki in odhodki ter, kadar je ustrezno, brez prihodkov od davkov na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije.

25 Ta prispevek se meri kot sprememba primarnih odhodkov sektorja država brez (i) dodatnega proračunskega učinka diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, (ii) enkratnih odhodkov, (iii) odhodkov za ciklično brezposelnost ter (iv) odhodkov, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije, glede na srednjeročno (10-letno) povprečno potencialno nominalno stopnjo rasti BDP, izražena kot razmerje do nominalnega BDP.

(20) Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, in ob predpostavki nespremenjene politike pomladanska napoved Komisije 2024 v letu 2025 predvideva javnofinančni primanjkljaj v višini 5,0 % BDP. Zmanjšanje primanjkljaja v letu 2025 ob predpostavki nespremenjenih politik je predvsem posledica ponovnega povečanja pričakovane rasti. Dolg sektorja država kot odstotek BDP naj bi se do konca leta 2025 povečal na 113,8 %. Povečanje deleža javnega dolga v BDP je predvsem posledica visokih primarnih primanjkljajev in naraščajočih plačil obresti.

(21) Davčni izdatki v Franciji so številni in pomenijo veliko proračunsko breme. V zakonu o proračunu za leto 2023 je bilo ocenjeno, da so proračunski stroški 465 navedenih davčnih izdatkov v letu 2022 znašali 88 milijard EUR (3,3 % BDP), brez učinka davčnega dobropisa za zaposlovanje in konkurenčnost *(crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), ki je bil leta 2019 ukinjen. V zakonu o proračunu za leto 2023 so bili največji zlasti davčni dobropis za raziskave (*crédit d'impôt recherche*, približno 7 milijard EUR), davčni dobropis za zaposlene na domu (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à residence*, 5,7 milijarde EUR), 10-odstotna olajšava za pokojnine in pokojninske ureditve (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 milijarde EUR) in 10-odstotna stopnja za izboljšave, preureditev, opremljanje in vzdrževalna dela (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 milijarde EUR). Od leta 2013 so se kljub številnim poskusom nadzora nad stroški in številom davčnih izdatkov ti realno povečali za več kot 16 %. Čeprav so lahko davčni izdatki posledica ciljev ekonomske ali socialne politike, niso nujno stroškovno najučinkovitejši instrument in lahko v nekaterih primerih povzročijo resna gospodarska izkrivljanja. Kot je navedlo francosko računsko sodišče, davčni izdatki zmanjšujejo učinkovitost in preglednost francoskega davčnega sistema, povzročajo precejšnjo stopnjo zapletenosti in, širše, povzročajo izgubo učinkovitosti pri razporejanju virov zaradi izkrivljanja posameznih odločitev. Z zakonom o večletnem načrtovanju javnih financ za obdobje 2023–2027, sprejetim novembra 2023, so bile uvedene posebne določbe za omejitev proračunskega učinka davčnih izdatkov, nadzor njihovega števila in povečanje njihove učinkovitosti, hkrati pa je njegov cilj izboljšati preglednost obveščanja Parlamenta v okviru letnega proračunskega postopka. Vendar so imeli pretekli poskusi le omejen uspeh pri zmanjševanju davčne zapletenosti in proračunskih stroškov, povezanih z davčnimi izdatki. Ker davčni izdatki po definiciji ne spadajo na področje uporabe vzpostavljenih proračunskih kontrol odhodkov, bi bila za njihovo omejitev potrebna podobna stopnja spremljanja, ki bi dopolnjevala pregled porabe, ki ga je začela vlada v okviru načrta za okrevanje in odpornost.

(22) Javnofinančni odhodki Francije, ki so v letu 2023 znašali 57,3 % BDP, so še vedno precej nad povprečjem EU. Pomladanska napoved Komisije 2024 predvideva podobno vrzel v letih 2024 in 2025. Zato so za konsolidacijo javnih financ v Franciji potrebni odločni ukrepi v zvezi z javnofinančnimi odhodki. Novi mehanizem za pregled porabe, sprejet z zakonom o proračunu za leto 2023 v okviru načrta za okrevanje in odpornost, bi lahko podprl tako konsolidacijo in zmanjšanje javnega dolga. Glavni cilj tega novega mehanizma je redno ocenjevanje javnofinančnih odhodkov, da bi opredelili najučinkovitejše odhodke, ki spodbujajo rast, socialno vključenost ter zeleni in digitalni prehod, hkrati pa dosegli prihranke pri odhodkih, kadar se odkrijejo neučinkovitosti. Prvo poročilo s konkretnimi predlogi je bilo Parlamentu predloženo julija 2023. Vendar se zdi, da je pretvorba teh predlogov v konkretne in količinsko opredeljene varčevalne ukrepe v zakonu o proračunu za leto 2024 omejena. V prihodnje bi konsolidaciji javnih financ koristilo redno vključevanje količinsko

opredeljenih ciljev varčevanja z odhodki iz pregledov porabe v prihodnje letno in večletno proračunsko načrtovanje.

(23) Načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Te naj bi prispevale k učinkoviti obravnavi vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za državo. Glede na ta kratek časovni okvir je hitro nadaljevanje učinkovitega izvajanja načrta, vključno s poglavjem REPowerEU, bistveno, da bi Francija z zelenim in digitalnim prehodom ter ob hkratnem zagotavljanju socialne pravičnosti povečala svojo dolgoročno konkurenčnost. Za izpolnitev zavez iz načrta do avgusta 2026 je bistveno, da Francija nadaljuje izvajanje reform in naložb. Sistematično vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost.

(24) Francija mora v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2021/1060 v okviru vmesnega pregleda skladov kohezijske politike do marca 2025 pregledati vsak program, pri čemer mora med drugim upoštevati izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo za leto 2024 ter nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu. Ta pregled je podlaga za dokončno dodelitev sredstev EU, vključenih v vsak program. Francija je sicer dosegla napredek pri izvajanju kohezijske politike in evropskega stebra socialnih pravic, vendar izzivi ostajajo. Francija je leta 2023 zabeležila zmerno rast po vsej državi, čeprav so med regijami še vedno velike razlike, od katerih nekatere kažejo dolgoročno počasno rast. Razvojne razlike med najbolj oddaljenimi in metropolitanskimi regijami ter med mestnimi in nemestnimi območji so velike. Pospešitev izvajanja programov kohezijske politike je bistvenega pomena. Prednostne naloge, dogovorjene v programih, ostajajo relevantne. Zlasti je pomembno, da se še naprej podpirajo raziskovalne, razvojne in inovacijske dejavnosti na regionalni ravni, zlasti s spodbujanjem regionalnih inovacijskih ekosistemov, strateških spretnosti ter privabljanja talentov. Posebno pozornost je treba nameniti tudi potrebi po povečanju zmogljivosti podjetij za digitalizacijo in inovacije, zlasti v regijah, ujetih v „razvojni pasti“. Prednostne naloge, ki prispevajo k zelenemu prehodu, ostajajo ključne, s posebnim poudarkom na proizvodnji energije iz obnovljivih virov, razvoju pametnih energetskih sistemov in ukrepov za energijsko učinkovitost ter prilagajanju podnebnim spremembam. V najbolj oddaljenih regijah so oskrba s pitno vodo, čiščenje odpadnih voda ter zbiranje komunalnih odpadkov in ravnanje z njimi še vedno temeljnega pomena. Še vedno so pomembni dejavno vključevanje prikrajšanih skupin, kot so osebe z migrantskim ozadjem, pa tudi ciljno usmerjene naložbe v izpopolnjevanje in preusposabljanje v skladu s potrebami trga dela in s posebnim poudarkom na prikrajšanih skupinah. Ključnega pomena je tudi nadaljevanje ukrepov za boj proti revščini in za socialno vključevanje, s posebnim poudarkom na otrocih, dostopu do cenovno dostopnih stanovanj in preprečevanju prisilnih izselitev. Francija bi lahko v podporo industrijski preobrazbi uporabila tudi pobudo platforme za strateške tehnologije za Evropo. Francija bi lahko zlasti nadalje razvijala potrebne spretnosti, tehnologije in infrastrukturo ter spodbujala vključevanje v nove strateške vrednostne verige (neto ničelno industrijo, kritične surovine, razogljičenje energijsko intenzivnih industrij).

(25) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih z načrtom za okrevanje in odpornost ter drugimi skladi EU, se Francija sooča z več dodatnimi izzivi, povezanimi

s pomanjkanjem spretnosti, neenakostmi v izobraževalnem sistemu in poslabšanjem rezultatov izobraževanja, delovnimi pogoji in usposabljanjem učiteljev, pa tudi izzivi, povezanimi s poslovnim okoljem, raziskavami, razvojem in inovacijami ter zelenim prehodom. Reševanje teh izzivov bi pripomoglo k izboljšanju spretnosti delavcev in učnih rezultatov ter povečanju produktivnosti dela. Poleg tega bi se lahko izboljšala tudi učinkovitost francoskih podjetij, s čimer bi se povečala konkurenčnost francoskega gospodarstva. K podpiranju vzdržnosti javnih financ bi prispevalo tudi nadaljnje povečanje konkurenčnosti in produktivnosti dela.

(26) Pomanjkanje kvalificiranih delavcev je ena glavnih ovir za zaposlovanje. Leta 2022 je to veljalo zlasti za industrijo, sektor IKT in zdravstveni sektor ter poklice, ki zahtevajo spretnosti za zeleni prehod[26]. Poleg tega je 45 % francoskih malih in srednjih podjetij (MSP) poročalo, da zelo težko najdejo kandidate za zaposlitev z ustreznimi spretnostmi, v primerjavi z 38 % v EU. 83 % francoskih podjetij kot eno glavnih ovir za naložbe navaja pomanjkanje spretnosti in delovne sile, v primerjavi z 81 % v EU. Poleg tega pomanjkanje ustreznih spretnosti ovira naložbe v razogljičenje industrije. Kljub naložbam v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, ki jih podpira tudi mehanizem za okrevanje in odpornost, še vedno obstajajo težave, zlasti pri doseganju nizko usposobljenih delavcev[27] in usmerjanju vključevanja v usposabljanje za prednostne sektorje. Ocena preteklih in nedavnih naložb, kot je naložbeni načrt za spretnosti (*plan d'investissement dans les compétences*), poudarja, da se le 25 % usposabljanja nanaša na prednostni sektor, 20 % usposabljanja pa je namenjenih poklicem, pri katerih vlada pomanjkanje spretnosti. Poleg tega se je leta 2022 izobraževanja udeležilo le približno 25 % nizkokvalificiranih odraslih. Učinkovitost ukrepov, ki podpirajo izpopolnjevanje in preusposabljanje, lahko zmanjša upadajoča uspešnost izobraževalnega sistema, saj so temeljne spretnosti podlaga za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje. Čeprav je bil naložbeni načrt spretnosti podaljšan do leta 2027, so se sredstva, namenjena zanj, zmanjšala.

(27) Kljub visokim javnofinančnim odhodkom za izobraževanje je francoski izobraževalni sistem nedavno zabeležil opazen upad uspešnosti, kar je še dodatno zaznamoval velik vpliv socialno-ekonomskega ozadja učencev. Glede na raziskavo Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA) za leto 2022 je 28,8 % petnajstletnikov v Franciji doseglo slabše rezultate pri matematiki v primerjavi z 29,5 % v EU, 26,9 % jih je doseglo slabše rezultate pri branju v primerjavi s 26,2 % v EU, 23,8 % pa pri naravoslovju v primerjavi s 24,2 % v EU. Rezultat tega so ocene okoli povprečja EU, ki se je prav tako znatno poslabšalo. Delež učencev z nizkimi dosežki se je od leta 2018 znatno povečal na vseh treh področjih. Hkrati se je znatno zmanjšal delež najuspešnejših učencev, zlasti pri matematiki in branju. Upadanje temeljnih spretnosti je še izrazitejše med prikrajšanimi 15-letnimi učenci, vključno s tistimi z migrantskim ozadjem, ki se soočajo z dvakrat tolikšnim tveganjem poduspešnosti kot njihovi vrstniki, rojeni v Franciji, katerih starši so prav tako rojeni v Franciji. Izboljšanje uspešnosti učencev pri temeljnih spretnostih je ključnega pomena, in sicer že od zgodnjega otroštva. Skupni odhodki za osnovno izobraževanje v Franciji so v povprečju nekoliko nižji kot v OECD[28]. V zadnjih letih je bilo izvedenih več ukrepov za zmanjšanje neenakosti v šolah, kot je prepolovitev velikosti razredov na „prednostnih območjih izobraževanja“. Čeprav prve ocene kažejo na pozitiven učinek

[26] DARES, „*Les tensions sur le marché du travail en 2022“, Dares Resultats n°59*, november 2023.
[27] Osebe z največ nižjo sekundarno izobrazbo (tj. ISCED 0–2).
[28] https://data.oecd.org/eduresource/education-spending.htm#indicator-chart.

ukrepa na rezultate izobraževanja učencev, ne koristi 70 % prikrajšanih učencev, ki živijo zunaj prednostnih območij. Ministrstvo za izobraževanje je v letu 2023 spodbujalo večjo socialno raznolikost v šolah z določitvijo nezavezujočega cilja za zmanjšanje socialne segregacije v javnih šolah za 20 % do leta 2027 in s podpisom memoranduma o soglasju z zasebnimi šolami. Poleg tega bi lahko temeljne spretnosti okrepil ukrep, sprejet septembra 2023, s katerim je bila uvedena tedenska ura nivojskega pouka francoščine in matematike za vse učence. Vendar učinek teh ukrepov na učne izide še ni zaznaven in bodo potrebna nadaljnja vrednotenja. Prilagajanje virov in metod lokalnim okoliščinam in potrebam učencev bi lahko dodatno prispevalo k izboljšanju uspešnosti in pravičnosti izobraževalnega sistema.

(28) Čeprav so se plače učiteljev leta 2023 zvišale, ostajajo pomisleki glede privlačnosti poklica, pomanjkanje učiteljev pa negativno vpliva na rezultate izobraževanja. Francija ima eno najvišjih razmerij med učenci in učitelji v EU. Poleg tega bi lahko na kakovost poučevanja vplivala večja odvisnost od učiteljev, zaposlenih za določen čas, ki imajo v primerjavi z redno zaposlenimi učitelji nižje ravni kvalifikacij in izkušenj ter slabši dostop do usposabljanja. Sprejeti so bili ukrepi za izboljšanje pogojev poučevanja, vključno z okrepitvijo usposabljanja na področju francoščine in matematike za osnovnošolske učitelje. Kljub temu obstajajo možnosti za nadaljnjo razširitev teh ukrepov, zlasti z boljšo uskladitvijo začetnega in stalnega usposabljanja s spreminjajočimi se potrebami vseh učencev ter omogočanjem večje avtonomije učiteljev in šol. Čeprav poročilo OECD[29] kaže, da lahko visoka stopnja avtonomije šol (ob obenem večji odgovornosti) pozitivno vpliva na uspešnost učencev, Računsko sodišče zlasti opozarja, da imajo ravnatelji v praksi omejen manevrski prostor za prilagajanje potrebam učencev in lokalnim okoliščinam[30].

(29) Podjetja v Franciji kljub številnim reformam za upravno poenostavitev še vedno menijo, da je upravno breme veliko, kar negativno vpliva na inovacije in produktivnost. Glede na raziskavo iz leta 2022 49 % podjetij meni, da je zapletenost upravnih postopkov „zelo resen problem“ (med najvišjimi odstotki v EU in nad povprečjem EU, ki znaša 33 %)[31]. Francija ocenjuje, da preveliko število pravil stane vsaj 3 % BDP na leto[32]. V skladu s predlogi deležnikov[33] za zmanjšanje upravnega bremena bi lahko prednost dali omejitvi števila dokumentov, ki jih je treba predložiti (načelo „povej samo enkrat“), in splošni digitalizaciji postopkov, hkrati pa bi bilo treba ohraniti točko za neposredne stike z upravo. Prednost bi bilo mogoče dati tudi nadomestitvi sistemov dovoljenj s preprostimi izjavami o skladnosti z veljavnimi pogoji ali, za občutljivejše sektorje, poenostavitvi dovoljenj s skrajšanjem časa odločanja in sprejetjem tihe odobritve, kadar se ta še ne uporablja.

---

29 Lastra-Anadón, C. in S. Mukherjee (2019), „Cross-country evidence on the impact of central and school autonomy on education performance“, delovni dokumenti OECD o fiskalnem federalizmu, št. 26, OECD Publishing, Pariz, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

30 Cour des comptes, *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique*, 2023.

31 Evropska komisija, raziskava Flash Eurobarometer 507, Odnos podjetij do korupcije v EU, poročilo, julij 2022, str. 58.

32 Glej akcijski načrt za poenostavitev iz aprila 2024, ki je na voljo na https://presse.economie.gouv.fr/plan-daction-simplification/, str. 8.

33 Glej končno poročilo posvetovanja iz januarja 2024, „Entrepreneuses, entrepreneurs: quelles mesures concrètes pour vous simplifier la vie ?“, na voljo na https://www.economie.gouv.fr/actualites/mesures-consultation-simplification-entreprises.

(30) Francija namenja znatna javna sredstva za podporo raziskavam, razvoju in inovacijam podjetij. Tako ima enega največjih deležev BDP med državami EU, usmerjenega v podpiranje raziskav in razvoja podjetij (0,45 % BDP v letu 2021)[34]. Vendar raziskave in razvoj podjetij stagnirajo in ostajajo pod povprečjem EU (1,43 % BDP v letu 2022). Glede na raziskavo EIB o naložbah iz leta 2023 je le 30 % francoskih podjetij (99,8 % jih je MSP) vlagalo v razvoj novih produktov, procesov in storitev. To je eden najnižjih deležev v EU. Glede na stagnacijo kazalnikov, povezanih s sodelovanjem med akademskim in poslovnim svetom[35], ter vse manjšo privlačnost akademskih poklicnih poti se pričakuje, da bodo zakon o načrtovanju raziskav in drugi napovedani ukrepi, od katerih so nekateri vključeni v načrt za okrevanje in odpornost, izboljšali učinkovitost raziskovalnega sistema s krepitvijo povezave med znanostjo in gospodarstvom ter povečanjem privlačnosti raziskovalnih poklicnih poti. Kljub temu bo za uresničitev učinka teh ukrepov potreben čas, preden bo viden v kazalnikih. V veljavi je drag davčni dobropis za raziskave, čeprav so ocene v zvezi z njo pokazale velike slabosti[36]. Ocena, ki jo je leta 2021 izvedla nacionalna komisija za vrednotenje inovacijskih politik, je pokazala, da shema ni imela pomembnih učinkov na večja podjetja, čeprav je bila podpora osredotočena nanje. Zato je mogoče to shemo raziskav in razvoja bolje usmeriti ter s tem okrepiti rezultate raziskav in razvoja, hkrati pa omejiti njene stroške. Drugi ukrepi za podporo inovacijam so veliko manjši, vendar bolje usmerjeni v MSP. Vključujejo zlasti davčni dobropis za inovacije in status mladih inovativnih podjetij (*Jeunes Entreprises Innovantes*), ki zagonskim podjetjem, ki izpolnjujejo posebna merila intenzivnosti raziskav in razvoja ter rasti, zagotavlja socialne in davčne ugodnosti.

(31) V francoski mešanici energijskih virov se je delež fosilnih goriv leta 2022 nekoliko povečal, delež obnovljivih virov energije pa je bil majhen (14,6 %). Poleg tega Francija ni izpolnila svojega cilja EU za leto 2020 glede energije iz obnovljivih virov, pri čemer je bila razlika znatna. Kljub povečanju nameščene zmogljivosti proizvodnje energije iz obnovljivih virov v letu 2022 zaradi znatnega povečanja sončne energije Francija zaostaja za cilji za leto 2030 pri uvajanju energije iz obnovljivih virov, zlasti kar zadeva proizvodnjo električne energije in ogrevanje. V razmerah, ko bo za gradnjo napovedanih dodatnih jedrskih elektrarn potreben čas, potrebe po elektrifikaciji pa naj bi se hitro povečevale[37], bi hitra uvedba obnovljivih virov energije prispevala k zanesljivosti oskrbe Francije z energijo in hkrati zmanjšala njeno odvisnost od fosilnih goriv. Francija je marca 2023 sprejela zakon o pospešitvi proizvodnje energije iz obnovljivih virov, ki vključuje časovno omejeno opredelitev „območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije“, in sicer s strani občin, od spodaj navzgor.

---

34 Izračuni Komisije. Podpora je vsota davčnih spodbud v višini 0,28 % BDP (podatki OECD, nazadnje posodobljeni aprila 2024) in neposredne podpore (z nepovratnimi sredstvi itd.) v višini 0,16 % BDP (podatki Eurostata, nazadnje posodobljeni 17. marca 2024).

35 Javno-zasebne znanstvene soobjave kot % skupnega števila publikacij (vir: Science-Metrix, avgust 2023); javnofinančni odhodki za raziskave in razvoj, ki jih financirajo (nacionalna) podjetja, kot % BDP (vir: Eurostat, rd_e_gerdfund); ter javnofinančni odhodki za raziskave in razvoj, ki jih financirajo (nacionalna) podjetja, kot % skupnih javnofinančnih odhodkov za raziskave in razvoj (vir: Eurostat).

36 OECD (2020), „How effective are R& R tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD Project“, Direktorat za znanstveno, tehnološko in inovacijsko politiko, OECD, Pariz.
Conseil d’analyse économique (2022), Focus št. 090–2022, „Renforcer l’impact du Crédit d’impôt recherche“, Philippe Aghion, Nicolas Chanut in Xavier Jaravel.

37 RTE (2023) *Bilan prévisionnel* 2023, Obeti za francoski elektroenergetski sistem (https://assets.rte-france.com/prod/public/2023-10/2023-10-02-bilan-previsionnel-2023-principaux-resultats.pdf), glej zlasti str. 31.

Upravičeno bi bilo hitro izvajanje zadevnega zakona, vendar je do sredine aprila 2024 taka območja opredelilo manj kot 20 % občin. Poleg tega eden od izvedbenih aktov še vedno ni določil regionalnih ciljev večletnega energetskega načrta (*programmation pluriannuelle de l'énergie*), ki še ni objavljen. Še vedno je treba poenostaviti postopke priključitve na distribucijsko omrežje za lastno porabo. Potrebne so nadaljnje naložbe v elektroenergetska omrežja in rešitve za prožnost, kot je shranjevanje energije, da bi vključili večje količine energije iz obnovljivih virov in zagotovili zanesljivost oskrbe.

(32) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2024 priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja. Kar zadeva Francijo, priporočila 1, 2 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega in četrtega priporočila za euroobmočje –

PRIPOROČA, da Francija v letih 2024 in 2025 ukrepa tako, da:

1. pravočasno predloži srednjeročni fiskalno-strukturni načrt; v skladu z zahtevami reformiranega Pakta za stabilnost in rast omeji rast očiščenih odhodkov[38] v letu 2025 na stopnjo, skladno z verjetnim zmanjševanjem dolga sektorja država v srednjeročnem obdobju in zmanjšanjem primanjkljaja sektorja država v smeri referenčne vrednosti 3 % BDP iz Pogodbe; zmanjša zapletenost davčnega sistema z boljšim usmerjanjem davčnih izdatkov, odpravo najmanj učinkovitih in omejevanjem njihovega splošnega proračunskega učinka; nadaljuje prizadevanja za izboljšanje kakovosti proračunskih ukrepov, vključno z določitvijo kvantitativnih ciljev za prihranke pri odhodkih pri proračunskem načrtovanju v okviru vzpostavljenega okvira za preglede porabe;

2. nadaljuje s hitrim in učinkovitim izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, ter zagotovi dokončanje reform in naložb do avgusta 2026; pospeši izvajanje programov kohezijske politike; se v okviru vmesnega pregleda še naprej osredotoča na dogovorjene prednostne naloge, pri čemer upošteva priložnosti, ki jih ponuja platforma za strateške tehnologije za Evropo za izboljšanje konkurenčnosti;

3. nadalje obravnava pomanjkanje spretnosti, tudi v poklicih, povezanih z zelenim prehodom, in spodbuja udeležbo v usposabljanju, zlasti med nizko usposobljenimi delavci in delavkami; izboljša uspešnost in pravičnost izobraževalnega sistema; okrepi učiteljski poklic, vključno z izboljšanjem delovnih pogojev in usposabljanja;

[38] V skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) 2024/1263 „očiščeni odhodki" pomenijo javnofinančne odhodke brez odhodkov za obresti, diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, odhodkov za programe Unije, ki so v celoti izravnani s prihodki iz skladov Unije, nacionalnih odhodkov za sofinanciranje programov, ki jih financira Unija, cikličnih elementov odhodkov za denarna nadomestila za brezposelnost ter enkratnih in drugih začasnih ukrepov.

4. izboljša poslovno okolje z zmanjšanjem upravnega bremena; spodbuja intenzivnost raziskav in razvoja v podjetjih, vključno z boljšim usmerjanjem programov javne podpore; pospeši energijski prehod s hitrejšim uvajanjem obnovljivih virov energije, vključno s sprejetjem sekundarne zakonodaje, vzpostavitvijo „območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije“ in spodbujanjem tehnologij za shranjevanje energije.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik